

مرکز نظام ایمنی هسته ای کشور
اداره کل حفاظت در برابر اشعه

دستورالعمل تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

شناسه: R-WI-4

بازنگری: چهار

تاریخ اجرا: تیر ۱۴۰۴

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
۱-هدف.....	۱
۲-دامنه کاربرد.....	۱
۳- تعاریف.....	۱
۴- مسئولیت اصلی.....	۳
۵- مقررات کلی.....	۳
۶- نحوه تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه.....	۴
۷- موارد خاص.....	۵
۸- مستندات مرتبط.....	۶
۹- سوابق.....	۶
۱۰- تاریخچه.....	۷
پیوست ۱- فرم درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه.....	۱۰
پیوست ۲- فرم خلاصه پرونده خدمتی کار با اشعه پرتوکاران.....	۱۲
پیوست ۳- فرم وضعیت سلامت پرتوکاران.....	۱۴
پیوست ۴- طبقه‌بندی و ضریب شرایط محیط کار در فعالیتهای پرتوی سراسر کشور.....	۱۵
پیوست ۵- طبقه‌بندی و ضریب شرایط محیط کار در فعالیتهای پرتوی و تاسیسات هسته‌ای سازمان انرژی اتمی ایران.....	۱۷

توضیح: پیوست ۵ ویژه سازمان انرژی اتمی ایران و غیرقابل انتشار عمومی است.

۱- هدف

در راستای اجرای ماده ۲۲ قانون حفاظت در برابر اشعه و ماده ۲۳ آیین‌نامه اجرایی آن در خصوص تهیه و تدوین ضوابط، مقررات، استانداردها و دستورالعمل‌های لازم توسط واحد قانونی، این دستورالعمل به منظور اجرای بند ۳ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب فروردین ماه ۱۳۶۸، ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون فوق‌الذکر مصوب اردیبهشت ۱۳۶۹ و اصلاحیه‌های آن در تاریخ‌های ۱۳۸۶/۰۷/۱۵ و ۱۳۹۶/۱۱/۰۱ مصوب هیأت وزیران، جهت تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران به منظور بازخرید، بازنشستگی، از کارافتادگی و تعیین حقوق وظیفه بر مبنای نوع فعالیت، مقدار و شرایط بالقوه پرتودهی در محیط کار به تشخیص واحد قانونی تدوین گردیده است.

۲- دامنه کاربرد

این دستورالعمل جهت تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه (پرتوهای یونساز و غیریونساز) کلیه پرتوکاران مراکز کار با اشعه در سطح کشور که پروانه یا مجوز فعالیت‌های پرتوی و هسته‌ای را از واحد قانونی دریافت نموده‌اند و یا گروه پرتوکاری آنان توسط واحد قانونی تایید شده است، کاربرد دارد.

۳- تعاریف**۱-۳ آیین‌نامه:**

در این مدرک به آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۹/۲/۲ و اصلاحیه‌های مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۱۵ و ۱۳۹۶/۱۱/۰۱ هیأت وزیران اطلاق می‌گردد.

۲-۳ پرتوکار:

به شخص حقیقی اطلاق می‌گردد که حسب وظیفه با منابع مولد اشعه به‌طور مستمر و فیزیکی در ارتباط باشد که شامل پرتوکاران گروه الف و ب می‌باشند.

۳-۳ پرتوکار گروه الف:

به شخص حقیقی اطلاق می‌گردد که در شرایطی کار می‌کند که دز سالانه آن می‌تواند از ۰٫۳ حد دز معادل سالانه تجاوز نماید.

۴-۳ پرتوکار گروه ب:

به شخص حقیقی اطلاق می‌گردد که در شرایطی کار می‌کند که معمولاً دز دریافتی سالانه وی از ۰٫۳ حد دز معادل سالانه تجاوز نمی‌نماید.

۵-۳ پرتوگیری:

عمل یا شرایط قرار گرفتن در معرض تابش پرتو.
پرتوگیری خارجی: پرتوگیری از منابع پرتو خارج از بدن.
پرتوگیری داخلی: پرتوگیری از منابع پرتو داخل بدن.

۶-۳ پرتوهای یونساز:

از نظر حفاظت در برابر اشعه به پرتوهایی مثل ایکس، گاما، بتا، آلفا، نوترون و ذرات اتمی دیگر اطلاق می‌گردد که قادر به یونسازی در مواد بیولوژیکی می‌باشند.

۷-۳ پرتوهای غیر یونساز:

از نظر حفاظت در برابر اشعه به پرتوهایی مثل ماوراءبنفش، مادون قرمز، میکروویو، لیزر، امواج رادیویی اطلاق می‌گردد که قادر به یونسازی در مواد بیولوژیکی نمی‌باشند.

۸-۳ تأسیسات هسته‌ای:

کارخانه‌های تولید سوخت هسته‌ای، راکتورهای هسته‌ای (شامل مجموعه‌های بحرانی یا زیر بحرانی)، راکتورهای تحقیقاتی، نیروگاه‌های هسته‌ای، تأسیسات نگهداری سوخت مصرف شده، کارخانه‌های غنی‌سازی یا تجهیزات بازآوری.

۹-۳ شخص مسئول:

بر اساس قانون حفاظت در برابر اشعه، شخصی حقیقی است که برابر آیین‌نامه مربوطه واجد صلاحیت علمی و فنی و شرایط لازم برای تصدی و نظارت بر کلیه امور مربوط به کار با اشعه در محدوده پروانه مربوطه باشد.

۱۰-۳ فعالیت پرتوی:

هرگونه فعالیت بشری که منجر به افزایش منابع پرتو یا مسیرهای پرتوگیری یا تغییر مسیرهای پرتوگیری از منابع پرتو موجود شود، به طوری که باعث افزایش پرتوگیری یا احتمال پرتوگیری افراد و یا تعداد افراد در معرض پرتو شود.

۱۱-۳ قانون:

در این مدرک به قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۸/۰۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی اطلاق می‌گردد.

۱۲-۳ کمیسیون تشخیص پرتوکاری مرکز کار با پرتو:

کارگروهی است که به منظور اجرای قانون، آیین‌نامه و مفاد این دستورالعمل، با عنوان "کمیسیون تشخیص پرتوکاری" متشکل از شخص مسئول، مسئول فیزیک بهداشت مرکز، بالاترین مقام مرکز یا نماینده تام‌الاختیار وی و مسئول فیزیک بهداشت کل (حسب مورد)، در هر یک از مراکز کار با پرتو تشکیل می‌گردد.

۱۳-۳ مسئول فیزیک بهداشت:

بر اساس قانون حفاظت در برابر اشعه، شخصی حقیقی است که برابر آیین‌نامه مربوطه واجد صلاحیت علمی و فنی و شرایط لازم برای تصدی مسئولیت حفاظت در برابر اشعه در محدوده پروانه مربوطه باشد.

۱۴-۳ مسئول فیزیک بهداشت کل:

شخص حقیقی است که در مراکز دارای تأسیسات و فعالیت‌های هسته‌ای و پرتوی گسترده، بر اساس الزامات ضوابط مربوطه واجد صلاحیت علمی و فنی و شرایط لازم برای تصدی بالاترین مسئولیت حفاظت در برابر اشعه باشد و بر مراکز تحت پوشش خود نظارت عالی داشته باشد.

۱۵-۳ مراکز کار با پرتو:

در این مدرک به کلیه فعالیت‌های پرتوی و هسته‌ای اطلاق می‌گردد که در شمول مقررات ماده ۳ قانون حفاظت در برابر اشعه قرار می‌گیرد.

۱۶-۳ منبع پرتو:

هر عاملی که بتواند باعث پرتوگیری شود (مثلا با گسیل پرتوهای یونساز یا غیر یونساز یا با آزادسازی مواد پرتوزا) یا ماده پرتوزایی که به عنوان یک منبع پرتو استفاده شود.

۴- مسئولیت اصلی

مسئولیت تکمیل صحیح فرم و صحت مدارک ارائه شده بر عهده مرکز کار با پرتو متقاضی و مسئولیت تشخیص نهایه سوابق کار با اشعه و تعیین و تأیید میزان افزایش مدت خدمت کار با اشعه بر عهده واحد قانونی است.

۵- مقررات کلی

۱-۵ در اجرای بند ۳ ماده ۲۰ مقررات قانون حفاظت در برابر اشعه، افزایش مدت خدمت کار با اشعه قابل قبول به کلیه پرتوکاران مراکز کار با پرتو در سطح کشور که پروانه یا مجوز فعالیت‌های پرتوی و هسته‌ای را از واحد قانونی دریافت نموده‌اند و یا گروه پرتوکاری آنها توسط واحد قانونی تأیید شده باشد و یا حسب مورد با تأییدیه و پیشنهاد کمیسیون تشخیص پرتوکاری مرکز کار با پرتو، مدارک و مستندات مبنی بر انجام کار با پرتو در طول خدمت به واحد قانونی ارائه نمایند، به تشخیص واحد قانونی تعلق می‌گیرد.

تبصره - افراد صرف داشتن دزیمتر فردی به عنوان پرتوکار شناخته نمی‌شوند و سوابق دزیمتر فردی الزاماً به عنوان سوابق موثر کار با اشعه در نظر گرفته نمی‌شود.

۲-۵ میزان افزایش مدت خدمت کار با اشعه بر مبنای مقدار و شرایط بالقوه پرتودهی محیط کار به تشخیص واحد قانونی و طبق قانون، آیین‌نامه مربوطه و با توجه به مفاد این دستورالعمل خواهد بود.

۳-۵ حداکثر افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران گروه الف ۱۰ سال و حداکثر افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران گروه ب ۵ سال می‌باشد.

۴-۵ بررسی درخواست احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران منحصرأ از نظر بازخرید، بازنشستگی، از کارافتادگی و تعیین حقوق وظیفه امکان‌پذیر است.

۵-۵ مجموع خدمت کار با اشعه و افزایش مدت خدمت کار با اشعه قابل احتساب در بند ۳ ماده ۲۰ قانون حداکثر ۳۰ سال خواهد بود.

تبصره - بر اساس قانون حفاظت در برابر اشعه، اعمال بازنشستگی با مجموع خدمت عادی و افزایش مدت خدمت کار با اشعه کمتر از ۳۰ سال با رعایت سایر مقررات جاری کشور بلامانع می‌باشد.

۶-۵ هرگاه شخصی طبق مفاد این دستورالعمل بازنشسته گردد و بعد معلوم شود که براساس تقلب و مدرک‌سازی به این استحقاق رسیده است، از امتیاز بند ۳ ماده ۲۰ قانون به‌طور کامل محروم و مکلف به پرداخت کلیه وجوه و خسارات ناشی از تقلب و مدرک‌سازی خواهد بود.

۷-۵ هر شخصی که طبق مفاد این دستورالعمل بازنشسته می‌گردد، مجاز به اشتغال مجدد به کار با اشعه نخواهد بود.

۸-۵ افزایش مدت خدمت کار با اشعه فقط برای بازه زمانی که فرد به کار با اشعه اشتغال داشته است و یا در مرخصی استعلاجی حداکثر یک ماه در سال یا مرخصی استحقاقی و یا مرخصی استعلاجی ناشی از کار با اشعه بوده است، قابل احتساب می‌باشد.

۹-۵ با صدور مصوبه افزایش مدت خدمت کار با اشعه توسط واحد قانونی، پرتوکار از نظر واحد قانونی بازنشسته با استفاده از مفاد قانون و آیین‌نامه محسوب و بر اساس ماده ۲۱ آیین‌نامه، مجاز به اشتغال مجدد کار با اشعه نخواهد بود. از این‌رو ضروری است اقدامات لازم از سوی مدیریت‌های مرتبط در مرکز کار با پرتو در خصوص اتمام بهره‌مندی از مزایای ذیل ماده ۲۰ قانون پس از صدور مصوبه جهت پرتوکاران مشمول، صورت پذیرد. همچنین در صورت عدم بازنشستگی پرتوکار به دلایل مختلف با استفاده از مصوبه مذکور، ضروری است مراتب حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ صدور نامه به واحد قانونی جهت لغو مصوبه اطلاع‌رسانی گردد.

۱۰-۵ پس از بازنشستگی فرد براساس مصوبه، دارنده پروانه باید جهت اصلاح پروانه اقدام کند.

بازنگری: چهار	شناسه: R-WI-4	دستورالعمل تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه
صفحه: ۴ از ۱۸	تاریخ اجرا: تیر ۱۴۰۴	

۶- نحوه تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

پس از تکمیل و ارایه مدارک مورد نیاز بر اساس بند ۶-۱ این دستورالعمل و دریافت درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه از طریق بالاترین مقام آخرین مرکز کار با اشعه پرتوکار، فرآیند بررسی، تایید و صدور نامه افزایش مدت خدمت کار با اشعه به مرجع مربوطه توسط واحد قانونی صورت می‌پذیرد.

۱-۶ مدارک مورد نیاز

- الف) فرم تکمیل شده درخواست احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه (فرم پیوست ۱)
- ب) فرم تکمیل شده خلاصه سوابق خدمتی کار با اشعه متقاضی (فرم پیوست ۲)
- ج) فرم تکمیل شده وضعیت سلامت پرتوکاران جهت درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه (فرم پیوست ۳)
- د) آزمایش خون بر اساس توضیحات مندرج در ذیل فرم وضعیت سلامت پرتوکاران
- ه) مدارک پزشکی و شرح سانحه در صورت پرتوگیری و نقص عضو حادث شده در اثر پرتوگیری
- و) سوابق بیمه‌ای متقاضی که به تایید شعبه مربوطه رسیده باشد
- ز) تصاویر احکام استخدامی (به تشخیص واحد قانونی).

تبصره - در صورت وجود بازه‌های زمانی کار با اشعه که در پیوست ۲ توسط مرکز کار با پرتو تایید نشده است، ارسال مدارک معتبر به منظور بررسی وضعیت پرتوکاری متقاضی الزامی می‌باشد.

۲-۶ نحوه محاسبه

افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران مراکز مختلف کار با پرتو در زیرگروه‌های مختلف و در هر مرحله از خدمت به جز موارد خاص (مندرج در بخش ۷ این دستورالعمل)، براساس روش زیر محاسبه می‌گردد:

۱-۲-۶ روش محاسبه

افزایش مدت خدمت کار با اشعه هر پرتوکار در هر شغل پرتوکاری از رابطه زیر محاسبه می‌گردد:

افزایش مدت خدمت کار با اشعه در هر شغل پرتوی = مدت خدمت در شغل پرتوکاری مورد نظر × ضریب ماهیت شغلی کار با پرتو × ضریب طبقه بندی شرایط محیط کار

- ضریب ماهیت شغلی کار با پرتو در رابطه فوق براساس جدول ۱ تعیین می‌گردد.
- ضریب طبقه‌بندی شرایط محیط کار بر اساس مفاد مندرج در پیوست‌های ۴ و ۵ این دستورالعمل و متناسب با گروه پرتوکاری پرتوکار تعیین می‌گردد.
- مجموع افزایش خدمت کار با اشعه هر پرتوکار در مشاغل پرتوی در طول خدمت، حاصل جمع نتایج رابطه فوق می‌باشد.

۲-۲-۶ ضریب ماهیت شغلی کار با پرتو

این ضریب بر اساس جدول ۱ تعیین می‌گردد. این ضریب در واقع شاخصی از احتمال مواجهه فرد با ریسک پرتوی فعالیت مورد نظر است.

جدول ۱ - ضرایب ماهیت شغلی کار با اشعه

کد ماهیت	ماهیت کار با اشعه	ضریب
۱	کاربری مستقیم منابع پرتو	۱
۲	کنترل و حفاظت پرتوی	۰/۹
۳	نظارتی و مدیریتی	۰/۸

۷- موارد خاص

- ۱-۷ در صورتی که در هر مرحله از خدمت پرتوکاران، پرتوگیری یا حادثه‌ای رخ دهد به طوری که منجر به آسیب ناشی از پرتوگیری پرتوکار شود و براساس نظر کمیسیون پزشکی مرکز نظام ایمنی هسته‌ای کشور ادامه کار با اشعه برای وی امکان پذیر نباشد، افزایش مدت خدمت کار با اشعه به پرتوکاران گروه الف حداکثر یک سال به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۱۰ سال و به پرتوکاران گروه ب حداکثر شش ماه به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۵ سال، برحسب مورد و با تشخیص واحد قانونی تعلق می‌گیرد.
- ۲-۷ در صورتی که در هر مرحله از خدمت پرتوکاران، به دلیل بیماری براساس نظر کمیسیون پزشکی مرکز نظام ایمنی هسته‌ای کشور، ادامه کار با اشعه برای پرتوکار مجاز نباشد، افزایش مدت خدمت کار با اشعه به پرتوکاران گروه الف حداکثر یک سال به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۱۰ سال و به پرتوکاران گروه ب حداکثر شش ماه به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۵ سال، برحسب مورد و با تشخیص واحد قانونی تعلق می‌گیرد.
- ۳-۷ در صورت فوت پرتوکار، افزایش مدت خدمت کار با اشعه به پرتوکاران گروه الف یک سال به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۱۰ سال و به پرتوکاران گروه ب شش ماه به ازای هر سال کار با اشعه تا سقف ۵ سال، برحسب مورد و با تشخیص واحد قانونی تعلق می‌گیرد.
- ۴-۷ سایر موارد خاصی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است، با کسب نظر از واحد قانونی و تایید آن لازم‌الاجرا خواهد بود.

۸- مستندات مرتبط

- ۱- قانون حفاظت در برابر اشعه، مصوب ۱۳۶۸ مجلس شورای اسلامی.
- ۲- آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب ۱۳۶۹/۲/۲ و اصلاحیه‌های مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۱۵ و ۱۳۹۶/۱۱/۰۱ هیأت وزیران.
- ۳- "دستورالعمل تعیین گروه پرتوکاری و درصد فوق‌العاده کار با اشعه"، مرکز نظام ایمنی هسته‌ای کشور، اداره کل حفاظت در برابر اشعه، آخرین بازنگری.

۹- سوابق

این مدرک جایگزین مدرک "دستورالعمل احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه" (بازنگری سه) با شماره شناسه: INRA-RP-WI-200-06/67-3-Dey.1401 می‌گردد.

۱۰- تاریخچه

ردیف	تغییر از ویرایش ... به ویرایش ...	شرح تغییرات (صفحه/پاراگراف/تغییر)	تاریخ اجرا
۱	تغییر از ویرایش سه به ویرایش چهار	- تعاریف بخش ۳ به روزرسانی شد.	تیر ۱۴۰۴
۲		- در بند ۵-۵ "خدمت عادی" اصلاح شد به "خدمت کار با اشعه"	
۳		- بند ۷-۲ اصلاح گردید.	
۴		- در بند ۷-۱ و ۷-۲، "پزشک معتمد واحد قانونی" اصلاح شد به "کمیسیون پزشکی مرکز نظام ایمنی هسته‌ای کشور"	
۵		- در پیوست ۴، فعالیت تولید، تعمیر و کنترل کیفی دستگاه‌های حاوی منابع پرتوی فرابنفش اضافه شد.	
۱	تغییر از ویرایش دو به ویرایش سه	در پیوست ۴ (طبقه‌بندی و امتیاز شرایط محیط کار در فعالیت‌های پرتوی سراسر کشور) اصلاحات زیر انجام شد:	دی ۱۴۰۱
۲		- طبقه ۴- "تراکم سنج استخوان" حذف شد.	
۳		- طبقه ۴- عنوان فعالیت "کار با لیزرهای کلاس IV بدون حفاظ خارجی ثابت" اصلاح شد به "پژوهش با لیزرهای کلاس IV".	
۴		- طبقه ۵- عنوان فعالیت "آزمایشگاه‌های آنالیز مواد با دستگاه‌های مولد پرتو ایکس نظیر XRD و XRF" اصلاح شد به "آزمایشگاه‌های آنالیز مواد با دستگاه‌های مولد پرتو ایکس دستی (تفنگی)".	
۵		- طبقه ۵- "رادپولوژی دندان‌ها (تک دندان)" حذف شد.	
۶		- طبقه ۵- "کار با لیزرهای کلاس IV دارای حفاظ خارجی ثابت با توان بیش از ۴۰۰ وات و لیزرهای کلاس III-B بدون حفاظ" حذف شد.	
۷		در پیوست ۵ (طبقه‌بندی و امتیاز شرایط محیط کار در فعالیت‌های پرتوی و تاسیسات هسته‌ای سازمان انرژی اتمی ایران) اصلاحات زیر انجام شد:	
۸		- طبقه ۴- عنوان فعالیت "کار با لیزرهای کلاس IV بدون حفاظ خارجی ثابت" اصلاح شد به "پژوهش با لیزرهای کلاس IV".	
		- عنوان فعالیت "آزمایشگاه‌های آنالیز مواد با دستگاه‌های مولد پرتو ایکس نظیر دیفراکتومتری و فلورسانس با اشعه ایکس" اصلاح شد به "آزمایشگاه‌های آنالیز مواد با دستگاه‌های مولد پرتو ایکس دستی (تفنگی)".	
		- "کار با لیزرهای کلاس IV دارای حفاظ خارجی ثابت و لیزرهای کلاس III-B بدون حفاظ" حذف شد.	

ردیف	تغییر از ویرایش ... به ویرایش ...	شرح تغییرات (صفحه/پاراگراف/تغییر)	تاریخ اجرا
۱	تغییر از ویرایش یک به ویرایش دو	عنوان مدرک از " دستورالعمل احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه " به " دستورالعمل تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه " اصلاح گردید.	اسفند ماه ۱۳۹۸
۲		مفاهیم بخش ۱ (هدف) و بخش ۲ (دامنه کاربرد) اصلاح گردید.	
۳		بخش ۳ (تعاریف): برخی از تعاریف هماهنگ با سایر مدارک اصلاح شد و چند تعریف جدید اضافه گردید.	
۴		بخش ۴ (مسئولیت اصلی) اصلاح گردید.	
۵		بخش ۵ (مقررات عمومی) اصلاح شد و بندهایی به این بخش افزوده شد.	
۶		بخش ۶ (فرآیند تقاضا و مدارک مورد نیاز جهت محاسبه افزایش مدت خدمت کار با اشعه) و بخش ۷ (نحوه احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه) ترکیب و اصلاح شد و بندهایی به بخش جدید افزوده شد.	
۷		عنوان بخش ۶ به "نحوه تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه " تغییر یافت.	
۸		بند ۶-۱ (مدارک مورد نیاز) بازنگری و اصلاح شد.	
۹		بخش ۷ (نحوه احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه) به بند ۶-۲ و با عنوان "نحوه محاسبه" تغییر یافت .	
۱۰		بند ۷-۱ (روش محاسبه افزایش مدت خدمت کار با اشعه) به بند ۶-۲-۱ و با عنوان "روش محاسبه" تغییر یافت.	
۱۱		بند ۷-۲ (ضریب شغل (فاکتور D)) به بند ۶-۲-۲ و با عنوان "ضریب ماهیت شغلی کار با پرتو" تغییر یافت و اصلاح شد.	
۱۲		جدول شماره ۱ موضوع بند ۷-۲ حذف و جدول شماره ۱ موضوع بند ۶-۲-۲ اضافه گردید.	
۱۳		بند ۷-۳ (ضریب فعالیت (فاکتور C)) حذف و در پیوست‌های شماره ۴ و ۵ اضافه گردید.	
۱۴		بخش ۸ (موارد خاص) به بخش ۷ تغییر یافت و اصلاح شد.	
۱۵		پیوست ۱ (فرم درخواست احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه) اصلاح و عنوان به "فرم درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه" تغییر یافت.	
۱۶		پیوست ۲ (فرم خلاصه پرونده خدمتی پرتوکاران) اصلاح و عنوان به "فرم خلاصه پرونده خدمتی کار با اشعه پرتوکاران جهت تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه" تغییر یافت.	
۱۷		عنوان فرم پیوست ۳ از (فرم وضعیت سلامت پرتوکاران	

ردیف	تغییر از ویرایش ... به ویرایش ...	شرح تغییرات (صفحه/پاراگراف/تغییر)	تاریخ اجرا
۱۸		جهت درخواست احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه) به " فرم وضعیت سلامت پرتوکاران جهت درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه" تغییر یافت. پیوست ۴ (طبقه بندی فعالیت‌های پرتوی سراسر کشور) اضافه شد.	
۱۹		پیوست ۵ (طبقه بندی فعالیت‌های پرتوی و تاسیسات هسته‌ای در سازمان انرژی اتمی ایران) اضافه شد.	
۱	تغییر از ویرایش صفر به ویرایش یک	عنوان مدرک از "دستورالعمل احتساب افزایش سنوات کار با اشعه" به "دستورالعمل احتساب افزایش مدت خدمت کار با اشعه" اصلاح گردید. در کل متن مدرک نیز "سنوات" به "مدت خدمت" اصلاح شد.	دی ماه ۱۳۹۲
۲		بخش ۳ (تعاریف): برخی از تعاریف هماهنگ با سایر مدارک اصلاح شد و چند تعریف جدید اضافه گردید.	
۳		بخش ۱-۷ (روش محاسبه سنوات ارفاقی) اضافه شد.	
۴		بخش ۲-۷ (ضریب شغل (فاکتور D)) اضافه شده است.	
۵		بخش ۳-۷ (ضریب فعالیت (فاکتور C)) اضافه شده است.	
۶		بخش ۴-۷ (موارد خاص) اضافه شده است.	
۷		پیوست ۲ (فرم خلاصه پرونده خدمتی پرتوکاران) اضافه شد.	
۸		پیوست ۳ (فرم وضعیت سلامت پرتوکاران) اضافه شد.	

پیوست ۱

فرم درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

(توجه: این فرم الزاماً توسط متقاضی تکمیل می‌گردد.)

۱- مشخصات فردی

نام: نام خانوادگی: نام پدر: شماره شناسنامه:

کد ملی: تاریخ تولد: آخرین مدرک تحصیلی:

رشته تحصیلی: نام آخرین محل کار (براساس پروانه/مجوز صادره از واحد قانونی):

آدرس محل کار: تلفن:

آدرس محل سکونت: شماره تلفن همراه (الزامی):

مشخصات صندوق بازنشستگی:

صندوق بازنشستگی کشوری (خدمات درمانی)

سازمان تامین اجتماعی شعبه تامین اجتماعی: آدرس شعبه:

غیره نام بیمه: شعبه: آدرس شعبه:

۲- سوابق کار

۲-۱- میزان سوابق کار بر اساس لیست بیمه روز (لیست بیمه تایید شده ضمیمه گردد.)

۲-۲- حداقل میزان سوابق مورد نیاز جهت بازنشستگی روز (الزامی)

۲-۳- مشخصات محل‌های کار با اشعه و سابقه کار با اشعه به ترتیب تاریخ از بدو استخدام در جدول زیر درج گردد.

ردیف	نام محل کار	عنوان شغل پرتوی	گروه پرتوکاری	تاریخ		نوع منابع پرتو	شماره دزی‌متر فردی	
				شروع به کار	خاتمه کار			
۱				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۲				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۳				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۴				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۵				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۶				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۷				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۸				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۹				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
۱۰				۱۳/...../.....	۱۳/...../.....			
جمع سنوات کار با اشعه							سال و ماه و روز	

-۳

تعهد نامه فرد متقاضی

اینجانب..... ضمن پیوست مدارک مورد نیاز، بر اساس بند ۳ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه، متقاضی تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه جهت بازنشستگی از کارافتادگی بازخرید تعیین حقوق وظیفه براساس مدت..... سال و ماه و روز کار با اشعه می‌باشم و مسئولیت صحت کلیه مندرجات این فرم را بر عهده گرفته و بر اساس بند ۳ ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی قانون حفاظت در برابر اشعه، در صورت مشخص شدن هرگونه اطلاعات خلاف واقع و مدرک‌سازی از امتیاز بند ۳ ماده ۲۰ قانون مذکور به طور کامل محروم و مکلف به پرداخت کلیه وجوه و خسارات ناشی از تقلب و مدرک‌سازی خواهم بود.

همچنین از واحد قانونی درخواست می‌نمایم در صورتی که میزان افزایش مدت خدمت کار با اشعه اینجانب کمتر از حداقل میزان سوابق مورد نیاز جهت بازنشستگی اعلام شده در بند ۲-۲ این فرم باشد، با توجه به عدم تکمیل سوابق مورد نیاز جهت بازنشستگی اقدام زیر را در مورد اینجانب معمول دارد:

نامه افزایش مدت خدمت کار با اشعه اینجانب صادر نگردیده و مراتب عدم کفایت افزایش سنوات جهت بازنشستگی به مرکز کار با پرتو درخواست کننده اعلام گردد.

نامه افزایش مدت خدمت کار با اشعه اینجانب صادر و به مرجع مربوطه ارسال گردد.

توضیح: در صورت صدور نامه افزایش مدت خدمت کار با اشعه و ابلاغ آن توسط واحد قانونی، بازنگری در مصوبه تا یک سال امکان‌پذیر نمی‌باشد.

تاریخ نام و نام خانوادگی و امضاء پرتوکار.....

شناسه: R-WI-4	بازنگری: چهار
تاریخ اجرا: تیر ۱۴۰۴	صفحه: ۱۲ از ۱۸

دستورالعمل تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

پیوست ۲

فرم خلاصه پرونده خدمتی کار با اشعه پرتوکاران جهت تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

(توجه: این پیوست الزاماً توسط مرکز کار با پرتو تکمیل می‌گردد.)

۱- خلاصه وضعیت مشخصات محل‌های کار با اشعه و بازه زمانی کار با اشعه

ردیف	محل خدمت (واحد سازمانی)	شماره پروانه/مجوز	عنوان شغل پرتوی	گروه پرتوکاری	فعالیت ^۱ کد طبقه اشعه ^۲	تاریخ ^۳	
						از	تا
۱						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۲						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۳						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۴						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۵						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۶						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۷						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۸						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۹						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
۱۰						۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....
جمع سنوات کار با اشعه		سال و ماه و روز					

۱- این ستون بر اساس پیوست ۴ و ۵ دستورالعمل تکمیل گردد.

۲- این ستون بر اساس جدول ۱ دستورالعمل تکمیل گردد.

۳- تاریخ: تاریخ شروع و پایان تصدی شغل پرتوی.

سوابق کار متقاضی بر اساس لیست بیمه پیوست از مجموع ۱۰۹۵۰ روز مورد نیاز جهت بازنشستگی، تا تاریخ (آخرین تاریخ ثبت بیمه) به میزان روز بوده و جهت بازنشستگی به حداقل روز نیاز دارد.

نام و نام خانوادگی تکمیل کننده: تاریخ:

۲- سوابق پرتوگیری غیرعادی

موارد پرتوگیری که منجر به ممنوعیت از کار پرتوی شده است، در جدول ذیل تکمیل و مدارک مربوط پیوست گردد (توسط فیزیک بهداشت مرکز تکمیل گردد).

ردیف	محل کار با پرتو	تاریخ			مقدار پرتوگیری	توضیحات
		پرتوگیری	شروع ممنوعیت	رفع ممنوعیت		
۱		۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....		
۲		۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....		
۳		۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....	۱۳...../...../.....		

-۳

نظریه کمیسیون تشخیص پرتوکاری مرکز کار با پرتو

اینجانبان امضاء کنندگان زیر (مسئولین مرکز با شماره و تاریخ پروانه اشتغال / مجوز کار با اشعه)، کلیه موارد مندرج در فرم‌های ۱، ۲ و ۳ را بررسی نموده، مدت سال و ماه و روز کار مستمر با پرتو آقای / خانم تأیید می‌گردد. توضیحات :

۱- نام و نام خانوادگی مسئول فیزیک بهداشت: تلفن امضاء

۲- نام و نام خانوادگی شخص مسئول: تلفن امضاء

۳- نام و نام خانوادگی دارنده پروانه/مجاز یا نماینده تام‌الاختیار وی: تلفن امضاء

-۴

نظریه مسئول فیزیک بهداشت کل (ویژه سازمان انرژی اتمی و مراکز دارای مسئول فیزیک بهداشت کل)

مدت سال و ماه و روز کار مستمر با پرتو آقای / خانم تأیید می‌گردد.

نام و نام خانوادگی تکمیل کننده: تاریخ: امضاء

نام و نام خانوادگی مسئول فیزیک بهداشت کل: تلفن امضاء

-۵

تأییدیه محل خدمت

با تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه نامبرده به منظور بهره‌مندی از مفاد بند ۳ ماده ۲۰ قانون و ماده ۲۰ آیین‌نامه موافقت می‌گردد.

نام و نام خانوادگی مسئول اداره کارگزینی / امور اداری و استخدامی / نیروی انسانی: امضاء و مهر

نام و نام خانوادگی بالاترین مقام مرکز کار با پرتو یا نماینده تام‌الاختیار وی: امضاء و مهر

شناسه: R-WI-4	بازنگری: چهار	دستورالعمل تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه
تاریخ اجرا: تیر ۱۴۰۴	صفحه: ۱۴ از ۱۸	

پیوست ۳

فرم وضعیت سلامت پرتوکاران جهت درخواست تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه

۱- اطلاعات فردی پرتوکار

نام:	نام خانوادگی:	سال تولد:
نام آخرین مرکز کار با اشعه:		کد ملی:

۲- تاییدیه مسئول فیزیک بهداشت مرکز کار با پرتو

<p>آیا سابقه سانحه پرتوی یا پرتوگیری غیرعادی در مدت اشتغال به کار با پرتو وجود داشته است؟ خیر ☐ بلی ☐</p> <p>توضیح مورد (با ذکر زمان و میزان پرتوگیری) و شرح اقدامات انجام شده:</p>	<p>تاریخ:</p> <p>مهر و امضاء مسئول فیزیک بهداشت مرکز</p>
---	--

۳- تاییدیه پزشک معتمد مرکز کار با پرتو

<p>آیا در آزمایش‌های پزشکی دوره‌ای و یا معاینه‌های بالینی در مدت خدمت کار با اشعه مورد غیرطبیعی مشاهده گردیده است؟ خیر ☐ بلی ☐</p> <p>توضیح مورد و شرح اقدامات انجام شده:</p> <p>سابقه بیماری:</p> <p>مصرف دارو:</p>	<p>تاریخ:</p> <p>مهر و امضاء پزشک معتمد مرکز</p>
--	--

در این قسمت نتایج آخرین معاینات و آزمایش‌های پزشکی پرتوکار ثبت گردد (حداکثر مربوط به شش ماه قبل از درخواست)

<p>نتایج آزمایش:</p> <p>طبیعی ☐ غیرطبیعی ☐ توضیح موارد:</p>	<p>نتیجه معاینه بالینی:</p> <p>طبیعی ☐ غیرطبیعی ☐ توضیح موارد:</p>
<p>تاریخ:</p> <p>مهر و امضاء پزشک معتمد مرکز</p>	

• فرم تکمیل شده باید به همراه نتایج آزمایش‌های پزشکی شامل CBC, PLT, Diff, U/A که حداکثر ۶ ماه از تاریخ آن نگذشته باشد، ارسال گردد.

پیوست ۴

طبقه‌بندی و ضریب شرایط محیط کار در فعالیتهای پرتوی سراسر کشور

طبقه ۱: ضریب $(\frac{1}{2})$ و $(\frac{1}{5})$ به ترتیب برای پرتوکاران گروه الف و ب مراکز و فعالیتهای زیر در نظر گرفته می‌شود:

- تأسیسات تهیه و تولید رادیوایزوتوپ‌های صنعتی و پزشکی (به جز تولید از طریق سیکلوترون)
- پرتونگاری صنعتی با منابع پرتو قابل حمل (پرتو گاما)

طبقه ۲: ضریب $(\frac{5}{12})$ و $(\frac{8}{45})$ به ترتیب برای پرتوکاران گروه الف و ب مراکز و فعالیتهای زیر در نظر گرفته می‌شود:

- پرتونگاری صنعتی با منابع پرتو قابل حمل (مولد ایکس)
- چاه پیمایی
- تهیه و تولید رادیوایزوتوپ‌های پزشکی با استفاده از سیکلوترون (Baby Cyclotron)
- پزشکی هسته‌ای تشخیصی (PET, PET/CT, SPECT, Gamma Camera)
- پزشکی هسته‌ای درمانی
- پرتودرمانی استریوتاکتیک (کاشت چشمه‌های پرتوزا)
- پرتودرمانی - براکی‌تراپی درون‌نسجی
- رادیولوژی مداخله‌ای - آنژیوگرافی
- رادیولوژی مداخله‌ای - الکتروفیزیولوژی
- بازرسی و کنترل اشیا با مقاصد امنیتی با دستگاه Flat scanner

طبقه ۳: ضریب $(\frac{1}{3})$ و $(\frac{7}{45})$ به ترتیب برای پرتوکاران گروه الف و ب مراکز و فعالیتهای زیر در نظر گرفته می‌شود:

- رادیولوژی مداخله‌ای - فلوروسکوپی (انواع اتاق‌های عمل و تصویربرداری مداخله‌ای)
- پرتو درمانی خارجی (شتابدهنده خطی)
- پرتو درمانی مداخله‌ای (IROT)
- پرتو درمانی - کنترل کیفی، خدمات نصب و راه‌اندازی
- پرتو درمانی - براکی‌تراپی After Loading
- پرتو درمانی - براکی‌تراپی چشمی
- پرتو درمانی - Radio Surgery
- تأسیسات صنعتی پرتو دهی گاما
- کالیبراسیون
- کار با سنجشگرهای پرتوی متحرک
- تحقیق و آموزش - کار با چشمه‌های باز، سطح متوسط (نوع B)
- تحقیق و آموزش - کار با چشمه‌های بسته، $1 < A/D < 10$
- خدمات ساخت، نصب، راه‌اندازی و تعمیرات دستگاه‌های مولد پرتو یا حاوی منابع پرتو
- کار با دستگاه‌های گرم‌کن القایی (یا کوره) و جوش القایی با کویل باز (بدون حفاظ) و توان بیش از یک کیلو وات

طبقه ۴: ضریب $(\frac{1}{4})$ و $(\frac{6}{45})$ به ترتیب برای پرتوکاران گروه الف و ب مراکز و فعالیتهای زیر در نظر گرفته می شود:

- رادیولوژی تشخیصی - رادیولوژی ثابت و پرتابل، ماموگرافی و سی تی اسکن
- رادیولوژی تشخیصی - کنترل کیفی، تعمیرات، نصب و راه اندازی رادیولوژی
- تولید کیت های رادیو ایمنواسی
- رادیولوژی حیوانات - رادیولوژی پرتابل و ثابت
- رادیولوژی فک و صورت - پانورکس و سفالومتری و توموگرافی
- رادیولوژی تشخیصی - سنگ شکن
- کاوش بدن با دستگاه Body scanner
- کنترل بار کامیونی / خودرویی
- کار با سنجشگرهای پرتوی ثابت
- مراکز صنعتی آنالیز مواد با روش فعال سازی نوترونی (PGNAA)
- پرتونگاری صنعتی با منابع پرتو ثابت
- تحقیق و آموزش - کار با دستگاه های مولد نوترون
- تحقیق و آموزش - کار با دستگاه های توکامک و پلاسما فوکوس
- پرتو دهی الکترون
- تحقیق و آموزش - کار با چشمه های باز، سطح پایین (نوع C)
- تحقیق و آموزش - کار با چشمه های بسته، $0.01 < A/D < 1$
- پرتو دهی خون با گاماسل
- تولید، تعمیر و کنترل کیفی لیزرهای کلاس III-B و IV
- پژوهش با لیزرهای کلاس IV
- تولید، تعمیر، نصب و تست مولدهای رادیویی با توان بیش از ۱۰۰ وات
- کار با مولدهای رادیویی با توان بیش از یک کیلو وات
- کار با دستگاه های گرم کن القایی (یا کوره) و جوش القایی با کوئل باز (بدون حفاظ) و توان کمتر از یک کیلو وات
- آزمون های غیر مخرب با روش های MT (صرفاً کار با یوکها و سیستم های مغناطیسی AC , DC)
- تولید، تعمیر و کنترل کیفی دستگاه های حاوی منابع پرتوی فرابنفش

طبقه ۵: ضریب $(\frac{1}{9})$ برای پرتوکاران گروه ب مراکز و فعالیتهای زیر در نظر گرفته می شود:

- آزمایشگاه های آنالیز مواد با دستگاه های مولد پرتو ایکس دستی (تفنگی)
 - تحقیق و آموزش - کار با چشمه های بسته، $< A/D < 0.1$ حد اظهار
 - آزمایشگاه های آنالیز نمونه های محیطی
 - تولید و تعمیر فرهای مایکروویو خانگی
 - کارکنان در میدان در نیروگاه ها و پست فشار قوی
 - کار با مولدهای رادیویی با توان بیش از ۱۰۰ وات و کمتر از یک کیلووات
 - تولید، تعمیر، نصب و تست مولدهای رادیویی با توان بیش از ۵۰ وات و کمتر از ۱۰۰ وات
- توضیح ۱:** طبقه فعالیتهای پرتوی و هسته ای که در این مدرک پیش بینی نشده است، از جمله مواردی که با گسترش روزافزون صنعت هسته ای ممکن است در آینده ایجاد شوند، صرفاً با کسب نظر از واحد قانونی می تواند تعیین گردد.
- توضیح ۲:** برای مشاغلی که قبلاً گروه پرتوکاری آنان توسط واحد قانونی تایید شده است ولی در طبقه بندی های این دستورالعمل قرار ندارند، تعیین افزایش مدت خدمت کار با اشعه پرتوکاران توسط واحد قانونی مورد بررسی قرار خواهد گرفت.